

תפ"ח (תל אביב) 14332-05-14 - מדינת ישראל - פרקליטות מחוז ת"א נ' יפרם אלישקוב

תפ"ח (תל-אביב-יפו) 14332-05-14 - מדינת ישראל - פרקליטות מחוז ת"א נ' יפרם

אלישקוב מחוזי תל-אביב-יפו

תפ"ח (תל-אביב-יפו) 14332-05-14

מדינת ישראל - פרקליטות מחוז ת"א (פלילי)

ע"י ב"כ עו"ד ניר ביטון

נגד

יפרם אלישקוב

ע"י ב"כ עו"ד ישר יעקובי

בית המשפט המחוזי בתל-אביב-יפו

[04.05.2015]

כב' השופט גלעד נויטל, אב"ד

כב' השופט מאיר יפרם

כב' השופטת גיליה רביד

גזר דין

השופטת גיליה רביד:

הנאשם הורשע לאחר הליך הוכחות בביצוע עבירה של רצח בכוונה תחילה לפי סעיף 300(א)(2) לחוק העונשין

תשל"ז-1977 (להלן: "החוק") בגין רציחתו של איוון פרילוצקי (להלן: "המנוח") בתאריך 21.4.14.

העובדות הרלוונטיות לביצוע העבירה פורטו בהרחבה בהכרעת הדין ולא אחזור עליהן. רק זאת יצוין, שמדובר באירוע שהתרחש בדירה שכורה בחולון שבה התגוררו הנאשם והמנוח בשותפות, וזאת על רקע מריבה שפרצה ביניהם כאשר המנוח חזר לדירה בערב האירוע כשהוא שיכור. במהלך המריבה נטל הנאשם סכין מטבח ובאמצעותה הוא דקר ופצע את המנוח בחלקי גופו השונים, ובעיקר הוא דקר אותו ארבע דקירות עמוקות בצוואר, בעצם הבריא ובחזה, שאחת מהן גרמה למותו. בהכרעת הדין נדחתה טענת הנאשם כי פעל בנסיבות של הגנה עצמית ונקבע בין השאר, כי הנאשם ביצע את מעשיו בכוונה תחילה לגרום למותו של המנוח.

התביעה עתרה להטיל על הנאשם עונש של מאסר עולם כמתחייב מהרשעתו וכן לחייב אותו בתשלום פיצוי בשיעור המקסימאלי הקבוע בחוק (בסך ₪ 258,000) לטובת יוליה נעים, בתו החורגת של המנוח, בתה של אשתו המנוחה. ב"כ הנאשם מצדו הביע התנגדות לפסיקת פיצוי במקרה הנוכחי בטענה שלא מדובר בבית הביולוגית של המנוח, וכן לאור העובדה שלאחר פטירת אשת המנוח הקשר בין המנוח ליוליה היה רופף.

המצב המשפטי בעניין פסיקת פיצוי בגזר דין לבני משפחה של קורבן:

סעיף 77 לחוק העונשין קובע:

"(א) הורשע אדם, רשאי בית המשפט לחייבו, בשל כל אחת מן העבירות שהורשע בהן, לשלם לאדם שניזוק על ידי העבירה סכום שלא יעלה על 258,000 שקלים חדשים לפיצוי הנזק או הסבל שנגרם לו (ההדגשה שלי - ג'ר').

(ב) קביעת הפיצויים לפי סעיף זה תהא לפי ערך הנזק או הסבל שנגרמו, ביום ביצוע העבירה או ביום מתן ההחלטה על הפיצויים, הכל לפי הגדול יותר.

(ג) ...

(ד) ...

בנוסף, יש להפנות לסעיף 2 לחוק זכויות נפגעי עבירה תשס"א-2001 המגדירה "נפגע עבירה" כדלקמן: "מי שנפגע במישרין מעבירה, וכן בן משפחה של מי שהעבירה גרמה למותו, למעט החשוד, הנאשם או הנדון". "בן משפחה" מוגדר בסעיף זה כ: "בן זוג, הורה או בן זוג של הורה, בן או בת, אח או אחות".

נקבע בפסיקה, כי הפיצוי לפי סעיף 77 הנ"ל, הגם שהוא מצוי בסביבה פלילית- עונשית הוא בעל רכיב אזרחי דומיננטי. הוא לא בא להטיל עונש נוסף על הנאשם אלא מטרתו העיקרית לפצות את מי שזכאי לכך על נזקיו [ראה ע"פ 8745/08 פלוני נגד מדינת ישראל, סעיף 30 לפסק הדין (30.11.2011); ע"פ 6452/09 קאסם (22.7.10)]. נקבע, כי תפקידו של סעיף 77 לסייע במידה מוגבלת למי שניזוק מן העבירה, על דרך של אומדנא דדינא, מבלי להידרש לפרוצדורה האזרחית ה"רגילה" [ע"פ 2196/10 אגבריה נגד מדינת ישראל, סעיף כב' לפסק הדין (8.3.12)].

בית המשפט העליון קבע עוד, כי סעיף 77 אינו מצמצם עצמו לקורבן העבירה הישיר בלבד או ל"נפגע עבירה" כהגדרתו בחוק זכויות נפגעי עבירה. ואומנם, פעם אחר פעם אושרו בפסיקת בית המשפט העליון פיצויים לבני משפחה של קורבן העבירה [ראה ע"פ 2196/10 אגבריה, סעיף כב' לפסק הדין של השופט רובינשטיין (8.3.12)] - פיצוי שנפסק להורי המנוח, ילדיו ואשתו; ע"פ 1948/09 אבו סבחה (23.4.12) - פיצוי שנפסק ליורשי המנוח; ע"פ 6968/09 יונס (30.8.12) - פיצוי שנפסק להורי המנוח; ע"פ 8704/09 באשה (11.11.12) - פיצוי שנפסק להורי המנוח, אחיו ואחותו; ע"פ 6385/11 בניטה (3.12.12) - פיצוי שנפסק לאם המנוחה ולסבתה].

ומן הכלל אל הפרט:

נקל להיווכח מעיון בפסיקה, בין זו שפורטה לעיל ובין אחרת, כי בתי המשפט פסקו פיצוי לטובת בני משפחת הקורבן או במקרים שבהם מדובר היה בנזק מובהק וברור של מי שתלוי במנוח ומצוי במעגל המשפחתי הראשון שלו, או לאחר שהונחו בפני בית המשפט תסקירים, ראיות ו/או עדויות, שנתנו אינדיקציה לקיומם של נזקים ברי פיצוי. כך למשל, במקרה של בניטה שהובא לעיל, הונחו בפני בית המשפט תסקירים שהתייחסו לאם המנוחה ולסבתה (סעיף 42 לפסק הדין) כך גם במקרה של באשה, כאשר בפני בית המשפט בערכאה הדיונית עמדו הצהרות של נפגעי העבירה לגבי נזקיהם (ראה ת"פ 1101/06 (ת"א) 13.7.09).

לא כך במקרה שלנו. יוליה נעים אינה בתו הביולוגית של המנוח והיא גם אינה נמנית על אלה המוגדרים במפורש כ"נפגע עבירה" על פי חוק זכויות נפגעי עבירה. על פי הנסיבות שבתיק זה יוליה איננה נכללת במעגל המשפחתי הראשון מי שבאופן מובהק ואינהרנטי נפגע מרציחתו של הקורבן, שהרי היא בעלת משפחה משל עצמה ועובר לרצח היא לא התגוררה עם המנוח ולא הייתה סמוכה על שולחנו. יוליה מסרה בעדותה כי התגוררה באילת במרוחק ובנפרד מהמנוח שגר בדירה בחולון. יוליה הודתה שלאחר פטירת אמה הקשר בינה לבין המנוח לא היה חזק. לדבריה, היא לא אבתה שהוא יגור עם בני משפחתה לאור נטייתו לטיפה המרה ומתוך רצון שלא לחשוף את ילדיה למציאות זו. לדבריה, הם היו משוחחים מדי פעם בטלפון ובסקיפ (ראה פרוטוקול עמ' 12 ואילך).

לא הונחו בפנינו תסקירי נפגע עבירה או הצהרת נפגע עבירה. לא נטען על ידי המאשימה, לא כל שכן שלא הוכח, כי נגרמו ליוליה נזקים ספציפיים, ממוניים או אחרים, כתוצאה מרציחת המנוח. למיותר לציין, שיוליה לא נכחה במקום האירוע, כך שלא ניתן לדבר על טראומה שנגרמה לה מעצם היותה חשופה לרצח המנוח. לא נטען שיוליה הייתה "תלויה" כלכלית במנוח בצורה כזו או אחרת, וגם אין אינדיקציה שהיא נמנית על יורשיו, דהיינו שזכאית לעזבוננו.

אומנם, יש להניח, הגיונית, שהנסיבות הטרגיות שבהן מצא המנוח את מותו גרמו ליוליה ולבני משפחתה צער וכאב. אחרי הכל מדובר ברציחתו של אדם שגידל את יוליה מאז היותה בת 10 ועד שעזבה את הבית. ואולם, לא נטען בטיעונים לעונש בעניין זה דבר בפנינו, לא כל שכן שלא בוסס בראיות. פסיקת פיצויים נגד נאשם שהורשע ברצח אינה סנקציה אוטומטית, והדבר נכון שבעתים מקום שבו התביעה עותרת לפיצוי בשיעור המקסימלי הקבוע בחוק.

התלבטנו אם לא ראוי במקרה זה לדחות את עתירת התביעה לחלוטין בהעדר טיעון רלוונטי והבאת ראיות כנדרש, ואולם במסגרת השיקולים והאיזונים, מתוך הערכה שרציחתו של המנוח גרמה בכל זאת ליוליה עוגמת נפש וצער מסוימים, אנו מחליטים לחייב את הנאשם לפצותה בסכום של 10,000 ₪.

על-כן: אני מציעה לחבריי להטיל על הנאשם את העונשים הבאים:

1. מאסר עולם (חובה).

2. הנאשם יפצה את יוליה נעים בסך של 10,000 ₪ אשר יופקדו במזכירות בית המשפט עד יום 1.7.15 ויועברו לידי יוליה נעים על פי פרטים שיימסרו על ידי התביעה.

השופט גלעד נויטל, אב"ד:

אני מסכים.

השופט מאיר יפרח:

אני מסכים.

סוף דבר:

אנו גוזרים, אפוא, פה אחד, על הנאשם את העונשים הבאים:

1. מאסר עולם (חובה).

2. הנאשם יפצה את יוליה נעים בסך של 10,000 ₪ אשר יופקדו במזכירות בית המשפט עד יום 1.7.15 ויועברו לידי יוליה נעים על פי פרטים שיימסרו על ידי התביעה.

הוסברה לנאשם זכותו לערער על פסק הדין תוך 45 ימים מהיום.

ניתן היום, ט"ו אייר תשע"ה, 4 מאי 2015, במעמד הצדדים.